

„Dziady, część II” — test z lektury

Adam Mickiewicz · klasy 7–8 · 15 pytań zamkniętych

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Przeczytaj uważnie każde pytanie. Zakreśl literę przy **jednej** poprawnej odpowiedzi. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

1 Gdzie odbywa się obrzęd dziadów?

- ☐ (A) W dworze złego pana
- ☐ (B) W kaplicy, wieczorem, w pobliżu cmentarza
- ☐ (C) Na polanie w lesie przy ognisku
- ☐ (D) W kościele parafialnym w czasie mszy

2 Kto prowadzi obrzęd?

- ☐ (A) Pasterka
- ☐ (B) Ksiądz
- ☐ (C) Starosta wsi
- ☐ (D) Guślarz

3 Jaki refren powtarza Chór?

- ☐ (A) „Ciemno wszędzie, głucho wszędzie, / Co to będzie, co to będzie?”
- ☐ (B) „Niech się dzieje wola nieba”
- ☐ (C) „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie”
- ☐ (D) „Zgoda! zgoda!... A Bóg wtedy rękę poda”

4 Jakie duchy pojawiają się jako pierwsze?

- ☐ (A) Duchy lekkie: dzieci Józio i Różia
- ☐ (B) Milczące widmo
- ☐ (C) Duch złego pana
- ☐ (D) Pasterka Zosia

5 O co proszą Józio i Różia?

- ☐ (A) O dwa ziarenka gorczycy
- ☐ (B) O pączki i mleczko
- ☐ (C) O mszę za ich dusze
- ☐ (D) O to, by matka przestała płakać

6 Jaką prawdę głoszą duchy dzieci?

- ☐ (A) „Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada”
- ☐ (B) „Kto nie dotknął ziemi ni razu, / Ten nigdy nie może być w niebie”
- ☐ (C) „Kto nie doznał gorczy ni razu, / Ten nie dozna słodczy w niebie”
- ☐ (D) „Bo kto nie był ni razu człowiekiem, / Temu człowiek nic nie pomoże”

7 Czym Guślarz przywołuje ducha złego pana?

- ☐ (A) Dzwonkiem z wieży kaplicy
- ☐ (B) Kotłem zapalanej wódki
- ☐ (C) Garścią maku i soczewicy
- ☐ (D) Garścią kądzieli

8 O co prosi widmo złego pana?

- ☐ (A) O gorczycę
- ☐ (B) O przebaczenie dla córki
- ☐ (C) O wodę i choćby dwa ziarenka pszenicy
- ☐ (D) O to, by ktoś go dotknął

- 9 Kto nie pozwala złemu panu zjeść ani wypić tego, co mu dają?**
- ☐ (A) Chór wieśniaków
 - ☐ (B) Ptaki nocne: kruki, sowy i puchacze, jego dawni słudzy
 - ☐ (C) Guślarz
 - ☐ (D) Diabły z piekła
- 10 Za co pan ukarał człowieka, który dziś jest Krukiem?**
- ☐ (A) Za kradzież konia
 - ☐ (B) Za otrząśnięcie kilku jabłek w pańskim ogrodzie z głodu
 - ☐ (C) Za kłusownictwo w lesie
 - ☐ (D) Za ucieczkę z pańszczyzny
- 11 Co stało się z kobietą, która jest dziś Sową?**
- ☐ (A) Pan wziął ją na służbę do dworu
 - ☐ (B) Odeszła do innej wsi
 - ☐ (C) Wypędzona spod bramy dworu, zamarzła z dzieckiem na drodze
 - ☐ (D) Utonęła w stawie
- 12 Jaką prawdę głosi duch złego pana?**
- ☐ (A) „Kto nie doznał goryczy ni razu...”
 - ☐ (B) „Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło”
 - ☐ (C) „Kto nie dotknął ziemi ni razu...”
 - ☐ (D) „Bo kto nie był ni razu człowiekiem, / Temu człowiek nic nie pomoże”
- 13 Kim była dziewczyna, która pojawia się jako duch pośredni?**
- ☐ (A) Matką Józia i Rózi
 - ☐ (B) Pasterką Zosią, która nikogo nie pokochała
 - ☐ (C) Żoną Guślarza
 - ☐ (D) Córką złego pana
- 14 O co prosi duch Zosi?**
- ☐ (A) O wieniec z kwiatów na grób
 - ☐ (B) O mszę żałobną
 - ☐ (C) O gorczycę
 - ☐ (D) By młodzieńcy pochwycili ją za ręce i przyciągnęli do ziemi
- 15 Jak zachowuje się widmo, które pojawia się na końcu?**
- ☐ (A) Prosi o chleb i mleko
 - ☐ (B) Śpiewa razem z chórem
 - ☐ (C) Ucieka, gdy Guślarz pokazuje krzyż
 - ☐ (D) Milczy, nie boi się zakłóć ani kropidła i idzie za pasterką w żałobie

Wynik: _____ / 15 pkt

„Dziady, część II” — klucz z wyjaśnieniami

1. **B** **W kaplicy, wieczorem, w pobliżu cmentarza**
Wskazówka przed tekstem: „kaplica, wieczór”. Mickiewicz pisze we wstępie, że lud obchodzi dziady „w kaplicach lub pustych domach niedaleko cmentarza”.
2. **D** **Guślarz**
Obrzęd prowadzi Guślarz, a odpowiada mu Chór wieśniaków i wieśniaczek. We wstępie autor wyjaśnia, że to „razem kapłan i poeta”.
3. **A** **„Ciemno wszędzie, głucho wszędzie, / Co to będzie, co to będzie?”**
Refren chóru wraca wielokrotnie, od pierwszej do ostatniej sceny obrzędu.
4. **A** **Duchy lekkie: dzieci Józio i Różia**
Po zapaleniu garści kądzieli przylatują aniołki: „Ja to Józio, ja ten samy, / A to siostra moja Różia”.
5. **A** **O dwa ziarenka gorczycy**
„Nie o pączki, mlecza, chrusty — / Prosim gorczycy dwa ziarna”. Gorczyca jest gorzka.
6. **C** **„Kto nie doznał goryczy ni razu, / Ten nie dozna słodczy w niebie”**
Za życia znały tylko „pieszczoty, łakotki, swawole”, więc brakuje im doświadczenia cierpienia.
7. **B** **Kotłem zapalanej wódki**
„Stawcie w środku kocioł wódki. / ... Niechaj się wódka zapala”.
8. **C** **O wodę i choćby dwa ziarenka pszenicy**
„Gdyby mała wody miarka! / Ach! gdybyście mnie podali / Choćby dwa pszenicy ziarka!”.
9. **B** **Ptaki nocne: kruki, sowy i puchacze, jego dawni stłudy**
„Sowy, kruki i puchacze, / Niegdyś, panku, sługi twoje”. Ptaki porywają każde jedzenie.
10. **B** **Za otrząśnięcie kilku jabłek w pańskim ogrodzie z głodu**
Kruk mówi, że trzy dni nic nie jadł i otrząsnął kilka jabłek. Pan kazał go przywiązać do sochy i zbić łożą, żeby „dać przykład grozy”.
11. **C** **Wypędzona spod bramy dworu, zamarzła z dzieckiem na drodze**
Prosiła o pomoc w Wigilię („w kucyją samą”), a hajduk wypchnął ją z dzieckiem w śnieg: „Zmarzłam z dziećciem na drodze”.
12. **D** **„Bo kto nie był ni razu człowiekiem, / Temu człowiek nic nie pomoże”**
Pan nie miał litości dla ludzi, więc teraz ludzie nie mogą mu pomóc: „Nie ma, nie ma dla mnie rady!”.
13. **B** **Pasterką Zosią, która nikogo nie pokochała**
„Tak, Zosią byłam, dziewczyną z tej wioski... chociaż piękna, nie chciałam zameścia”. Zmarła, gdy miała 19 lat.
14. **D** **By młodzieńcy pochwycili ją za ręce i przyciągnęli do ziemi**
„Niechaj podbiegną młodzieńce, / Niech mię pochwycą za ręce, / Niechaj przyciągną do ziemi”. Jej prawda: „Kto nie dotknął ziemi ni razu, / Ten nigdy nie może być w niebie”.
15. **D** **Milczy, nie boi się zakłęb ani kropidła i idzie za pasterką w żałobie**
Widmo ma na sercu krwawą pręgę, „milczy, i nie przepada”, a gdy wyprowadzają pasterkę: „Gdzie my z nią, on za nią wszędzie”.

Ten sam test online, ze sprawdzaniem od razu: niekazmuliczyc.pl/lektury/dziady-czesc-ii/test/. Plan wydarzeń i bohaterowie: niekazmuliczyc.pl/lektury/dziady-czesc-ii/.